

Bruxelles, 29. studenoga 2024.
(OR. en)

16179/24

RECH 520
COMPET 1158

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	29. studenoga 2024.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	15553/24
Predmet:	Jačanje konkurentnosti EU-a, jačanje europskog istraživačkog prostora i prevladavanje njegove rascjepkanosti – zaključci Vijeća (29. studenoga 2024.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o *jačanju konkurentnosti EU-a, jačanju europskog istraživačkog prostora i prevladavanju njegove rascjepkanosti*, koje je Vijeće odobrilo na 4063. sastanku održanom 29. studenoga 2024.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O JAČANJU KONKURENTNOSTI EU-A, JAČANJU EUROPSKOG
ISTRAŽIVAČKOG PROSTORA I PREVLAĐAVANJU NJEGOVE RASCJEPKANOSTI**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA

- svoje zaključke od 28. svibnja 2021. naslovljene „Produbljivanje europskog istraživačkog prostora: osiguravanje privlačnih i održivih istraživačkih karijera i radnih uvjeta za istraživače te ostvarivanje cirkulacije mozgova”, u kojima se naglašava da se pitanja neuravnoteženog protoka istraživača i cirkulacije mozgova trebaju rješavati na nacionalnoj i na europskoj razini te se ističe potreba za podupiranjem manje uspješnih istraživačkih sustava radi povećanja njihove privlačnosti,
- svoju preporuku od 26. studenoga 2021. o Paktu za istraživanje i inovacije u Europi, kao i svoje zaključke o budućem upravljanju europskim istraživačkim prostorom (EIP), u kojima se predviđa pojačana suradnja među državama članicama EU-a radi poticanja konkurentnog EIP-a,
- svoje zaključke od 2. prosinca 2022. o Novom europskom programu za inovacije (NEIA), u kojima se naglašava važnost uravnotežene cirkulacije mozgova te se ističe da je potrebno ubrzati pristup većem financiranju u svrhu rasta za *start-up* poduzeća i MSP-ove, poticati, privlačiti i zadržavati talente, među ostalim talente u području duboke tehnologije (*deep-tech*), poboljšati i konsolidirati inovacijske ekosustave te premostiti inovacijski jaz u Europi,
- svoje zaključke od 2. prosinca 2022. o istraživačkim infrastrukturama, u kojima se posebno poziva na osiguravanje dugoročne održivosti europskih istraživačkih infrastruktura i na unapređenje ekosustava istraživačkih infrastruktura u Europi,

- zaključke Europskog vijeća iz ožujka 2023. i travnja 2024., u kojima se naglašava važnost promicanja pogodnijeg okruženja za inovacije, utemeljenog na izvrsnoj znanosti, čime se ubrzavaju prihvaćanje na tržištu i rast te povećavaju buduća ulaganja kako bi se ostvario cilj potrošnje od 3 % BDP-a za istraživanje i razvoj,
- svoje zaključke od 8. prosinca 2023. o jačanju uloge i učinka istraživanja i inovacija u procesu oblikovanja politika u Uniji, u kojima se ističe da se znanstveno utemeljenim procesima oblikovanja politika može poboljšati kvaliteta i povećati usklađenost inicijativa politike i ojačati konkurentnost Unije te da bi se većom koordinacijom među inovacijskim ekosustavima i učinkovitijom upotrebom svih kapaciteta i resursa poboljšala konkurentnost i uspješnost Unije u području inovacija te životi građana,
- svoju preporuku od 18. prosinca 2023. o europskom okviru za privlačenje i zadržavanje istraživačkih, inovacijskih i poduzetničkih talenata u Europi, u kojoj se poziva na uspostavu okvirnih uvjeta za zadržavanje talentiranih istraživača u Uniji te se naglašava važnost podupiranja privlačnih istraživačkih karijera i jačanja kapaciteta za upravljanje istraživanjima,
- svoju preporuku od 2. prosinca 2022. o vodećim načelima za vrednovanje znanja, kojoj je cilj donijeti zajedničko stajalište o mjerama i inicijativama politika usmjerenima na poboljšanje vrednovanja znanja u Uniji,
- svoju preporuku od 23. svibnja 2024. o jačanju sigurnosti istraživanja, kojoj je cilj povećati dosljednost pristupa u cijeloj Uniji i u kojoj se državama članicama preporučuje da rade na razvoju i provedbi usklađenog skupa političkih mjera za jačanje sigurnosti istraživanja,
- svoje zaključke od 23. svibnja 2024. o jačanju vrednovanja znanja kao alata za otpornu i konkurentnu industriju i stratešku autonomiju u otvorenom gospodarstvu u Europi, u kojima se poziva na olakšavanje pristupa rizičnom financiranju i povećanja privatnog i javnog početnog kapitala i kapitala za rast te na olakšavanje međupovezanosti inovacijskih ekosustava, istraživačkih i tehnoloških infrastruktura i drugih aktera ekosustava,

- svoje zaključke od 23. svibnja 2024. o *ex post* evaluaciji programa Obzor 2020. i izgledima za budućnost, u kojima se naglašava ključna uloga okvirnog programa kao središnjeg instrumenta na razini EU-a za podupiranje istraživanja i inovacija,
- komunikaciju Komisije od 22. listopada 2024. o provedbi EIP-a, u kojoj se analizira ostvareni napredak i navode mogućnosti za napredak i razvoj EIP-a u budućnosti,
- izvješće E. Lette objavljeno 10. travnja 2024., u kojem se poziva na ostvarivanje pete slobode jedinstvenog tržišta, među ostalim, omogućivanjem slobodnog kretanja istraživanja i inovacija,
- Draghijevo izvješće objavljeno 9. rujna 2024., u kojem se poziva da EU iskoristi svoj inovacijski potencijal preusmjerenjem zajedničkih napora na premošćivanje inovacijskog jaza u odnosu na druga globalna gospodarstva,

Veća uloga istraživanja i inovacija u jačanju konkurentnosti EU-a

1. PONOVRNO POTVRĐUJE predanost EU-a jačanju svoje dugoročne konkurentnosti, blagostanja, klimatske neutralnosti do 2050. i vodstva na globalnoj razini; NAGLAŠAVA ključnu ulogu koju u postizanju tog cilja imaju politike Unije i država članica u području istraživanja i inovacija; ZALAŽE SE za to da istraživanja i inovacije budu u središtu strategija Unije i država članica; PONOVRNO POTVRĐUJE da je za jačanje konkurentnosti EU-a presudno da se međunarodni položaj i vodstvo Unije unaprijede revolucionarnim temeljnim i primijenjenim istraživanjima i disruptivnim inovacijama, kao i znanstvenom izvrsnošću; NAGLAŠAVA sve veće i međusobno povezane izazove s kojima se Unija suočava u pogledu poticanja konkurentnosti, ubrzavanja usporedne tranzicije, osiguravanja kohezije i uključivosti te osiguravanja gospodarske sigurnosti i strateške autonomije uz očuvanje otvorenoga gospodarstva; SMATRA da bi istraživanje i inovacije koji su usklađeni s temeljnim vrijednostima i prioritetima EU-a, uključujući konkurentnost u kombinaciji s gospodarskom, ekološkom i socijalnom održivošću, trebali imati ključnu ulogu u prevladavanju tih izazova;

2. PRIMA NA ZNANJE Draghijevo izvješće o budućnosti europske konkurentnosti, čiji je cilj potaknuti konkurentnost Unije, ponajprije u području naprednih tehnologija; POZDRAVLJA detaljnu analizu globalne konkurentnosti i trendova u području istraživanja i inovacija koja je predstavljena u izvješću, njegovu viziju prema kojoj istraživanja i inovacije mogu doprinijeti poboljšanju produktivnosti i konkurentnosti te PODSJEĆA na Izjavu iz Budimpešte¹, u kojoj se naglašava da je hitno potrebno premostiti inovacijski jaz u odnosu na naše globalne konkurente, ali i unutar EU-a;
3. PONOVRNO ISTIČE da je od ključne važnosti povećati ulaganja u istraživanje i razvoj i postići cilj od 3 % BDP-a, što je Europsko vijeće nedavno ponovilo u svojim zaključcima od 17. i 18. travnja 2024., a u Izjavi iz Budimpešte od 8. studenoga 2024. navelo da taj cilj treba ostvariti do 2030., pri čemu NAGLAŠAVA potrebu za učinkovitim korištenjem sredstava iz okvirnog programa EU-a za istraživanja i inovacije i osiguravanjem usklađenosti između nacionalnog financiranja i financiranja sredstvima EU-a, čime bi se potaknula dodatna javna i privatna ulaganja; PODSJEĆA da je u zaključcima Vijeća o *ex post* evaluaciji programa Obzor 2020. prepoznata potreba za odgovarajućim proračunom i stabilnošću tijekom provedbene faze okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije, ne dovodeći u pitanje budući višegodišnji financijski okvir Unije; PODSJEĆA na to da je na nacionalnoj razini i razini EU-a potrebno mobilizirati javna ulaganja povezana s istraživanjem i razvojem te osmisliti i provesti politike i reforme u području istraživanja i inovacija kojima će se stvoriti povoljni uvjeti za poticanje snažnijih privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj; nadalje, POTIČE države članice i Komisiju da utvrde optimalnu kombinaciju politika za povećanje privatnog financiranja kako bi ono doseglo dvije trećine uložених sredstava u istraživanje i razvoj;

¹ [Izjava iz Budimpešte o novom dogovoru o europskoj konkurentnosti](#)

4. NAPOMINJE da znanje i ideje potiču konkurentnost i da Unija ovisi o uspješnoj mobilizaciji talenata i kreativnosti cijele svoje zajednice za istraživanja i inovacije koja počiva na poticanju pristupa financiranju istraživanja i inovacija te suradnji utemeljenoj na znanstvenoj izvrsnosti i konkretnim mjerama za pojednostavljenje; stoga SE ZALAŽE za ulaganje u nacionalne sustave istraživanja i inovacija te na usmjerene i učinkovite okvirne programe EU-a za istraživanja i inovacije kojima se financiraju izvrsna istraživanja i inovacije; osim toga, NAGLAŠAVA važnost odgovora na europske i globalne socioekonomske izazove koji se temelji na širokoj, uključivoj i strateškoj paneuropskoj suradnji uz angažman privatnih i javnih subjekata te ISTIČE europsku dodanu vrijednost i malih i velikih projekata suradnje u području istraživanja i inovacija;
5. UVIĐA da je prevladavanje inovacijskog jaza među državama članicama važno za poboljšanje europske konkurentnosti; PREPOZNAJE ulaganje znatnih napora u tom pogledu, premda je i dalje potreban značajan napredak; stoga NAGLAŠAVA da smanjenje inovacijskog jaza zahtijeva kontinuiran rad u obliku nacionalnih reformi i ulaganja te relevantnih programa EU-a kojima se podupiru istraživanja i inovacije, ne dovodeći u pitanje budući VFO; stoga PODSJEĆA na svoj poziv Komisiji da procijeni i predstavi učinak različitih opcija za djelotvorniji pristup, uključujući prilagođene mjere za zemlje širenja, kojima se uzimaju u obzir utvrđeni temeljni uzroci i doprinosi premošćivanju jaza u području istraživanja i inovacija; NAPOMINJE da bi širenje izvrsnosti putem suradnje među državama članicama pomoglo da se izbjegne produbljivanje postojećih nejednakosti;
6. NAGLAŠAVA da je nužno nastaviti s izgradnjom i jačanjem ekosustava istraživanja i inovacija na temelju međusobnog povezivanja aktera četverostruke spirale na razini EU-a i na nacionalnoj i regionalnoj razini te osiguravanjem učinka izvrsnih rezultata istraživanja i inovativnih rješenja kako bi se svladali socioekonomski izazovi i ojačale strateška autonomija i digitalna suverenost; ISTIČE da bi ti ekosustavi istraživanja i inovacija trebali odražavati izazove, potrebe i prilike te se oslanjati na strateška područja u kojima određena regija prednjači, primjerice u skladu s načelom strategija pametne specijalizacije;

7. ISTIČE važnost toga da se na razini EU-a i na nacionalnoj razini oblikuju politike i donose odluke utemeljene na dokazima kao i važnost procesa zajedničkog stvaranja koji svim akterima četverostruke spirale (akademska zajednica, vlada, industrija i društvo) omogućuje da doprinesu svojim znanjem i iskustvom;
8. PONOVRNO POTVRĐUJE važnost međunarodne suradnje s globalnim partnerima u poticanju izvrsnosti te vrhunskih istraživanja i inovacija koji su potrebni da se poboljša konkurentnost Europe i svladaju društveni izazovi povezani s klimatskim promjenama, zdravljem i digitalizacijom; s obzirom na sve veću geopolitičku važnost istraživanja i inovacija, NAGLAŠAVA potrebu za osiguravanjem razmjernih i učinkovitih mjera za poboljšanje sigurnosti istraživanja;

Uloga EIP-a u povećanju konkurentnosti i smanjenju rascjepkanosti

9. PODUPIRE jačanje EIP-a jer se njime doprinosi konkurentnosti Unije; ISTIČE znatan napredak u okviru prvog programa politike EIP-a za razdoblje 2022. – 2024. i važnost razmatranja stečenih iskustava; NAGLAŠAVA ključnu ulogu novog okvira politike za EIP i upravljačkih struktura EIP-a uspostavljenih 2021., osobito pristupa utemeljenog na zajedničkom osmišljavanju i provedbi; PONOVRNO POTVRĐUJE da je važno da se barem polovica država članica obveže osigurati široku političku potporu provedbi programa politike EIP-a te dobrovoljan i fleksibilan pristup provedbi djelovanja EIP-a, tzv. koncept prilagođenog teritorijalnog važenja, uz prepoznavanje potrebe za nastavkom suradnje kako bi se postiglo jedinstveno tržište znanja, istraživanja i inovacija te smanjila rascjepkanost, kako je ponovno istaknuto u Komunikaciji Komisije o provedbi EIP-a;
10. PODUPIRE ambiciozan cilj nove faze programa politike EIP-a za razdoblje 2025. – 2027. koji se odnosi na ubrzavanje zajedničkih inicijativa za jačanje temeljnih vrijednosti i kapaciteta za istraživanja i inovacije u Europi i stvaranje sinergije između istraživanja i inovacija te obrazovnih, industrijskih i sektorskih politika, kako se zahtijeva Paktom za istraživanja i inovacije; NAGLAŠAVA da je potrebno zadržati fokus na transparentnom i učinkovitom postizanju konkretnih ishoda i rezultata snažnog učinka putem niza pojednostavljenih djelovanja kako bi se ispunili ciljevi EIP-a; NAGLAŠAVA da bi se djelovanjima EIP-a trebali uzeti u obzir prioriteti Pakta, s ciljem postizanja odgovarajuće ravnoteže između ambicioznog i ostvarivog plana rada, te odgovoriti na potrebu za zajedničkim djelovanjem na europskoj razini;

11. PODRŽAVA važnost jačanja sinergije između relevantnih fondova i programa Unije i država članica radi potpore razvoju EIP-a; posebno PONOVRNO ISTIČE potrebu za boljim usklađivanjem okvirnog programa s okvirom politike EIP-a; PODSJEĆA na važnost osiguravanja dosljednosti između djelovanja EIP-a i relevantnih političkih inicijativa, kao što je Novi europski program za inovacije; NAPOMINJE da bi ta sinergija trebala biti izričito usmjerena na realizaciju strateškog programa EU-a za razdoblje 2024. – 2029.;
12. PONOVRNO ISTIČE da je potrebno ojačati ulogu Odbora za europski istraživački prostor i inovacije (ERAC) u zajedničkom određivanju prioriteta i strateškom planiranju, kao i ulogu Forumu EIP-a i drugih relevantnih tematskih skupina u provedbi programa politike EIP-a, što bi dovelo do bolje koordinacije i usklađivanja planiranja i provedbe politika na razini EU-a i na nacionalnoj razini; POZDRAVLJA činjenicu da je obnovljeni EIP doveo do većeg sudjelovanja organizacija dionika i PREDLAŽE da se na temelju revizije kategorija zastupljenih u Forumu EIP-a poveća sudjelovanje dionika, posebno industrije;
13. ISTIČE da bi relevantne preporuke iz izvješća E. Lette, posebno one o „petoj slobodi”, i preporuke iz Draghijeva izvješća trebalo razmotriti u kontekstu članka 179. stavka 1. UFEU-a kako bi se razvio potpuno funkcionalan EIP; POZIVA Komisiju da s državama članicama i, ovisno o slučaju, pridruženim zemljama i organizacijama dionika blisko surađuje na razvoju EIP-a tako da se uklone preostale prepreke slobodnom kretanju istraživača, znanstvenih spoznaja, tehnologije i podataka te se potakne provedba Pakta za istraživanje i inovacije, ali i jedinstvenog tržišta; PODSJEĆA da bi strateška područja od zajedničkog interesa mogla uključivati istraživačke i tehnološke infrastrukture, otvorenu znanost, transnacionalnu i međunarodnu suradnju, rodnu ravnotežu u istraživanju i inovacijama, zajedničku izradu programa, istraživačke karijere i mobilnost istraživača, kao i strukturne reforme EIP-a;

14. ISTIČE važnost praćenja napretka ostvarenog u realizaciji EIP-a i PREPOZNAJE da se mehanizmom za praćenje EIP-a osiguravaju činjenice i uvid u napredak; POZIVA Komisiju i države članice da taj mehanizam dorade tako da izrade izvješća o zemljama EIP-a u suradnji sa stručnjacima i državama članicama te pruže okvir potpore kojim se potiče veća predanost nacionalnim reformama u području istraživanja i inovacija te oblikovanju politika utemeljenih na dokazima;

Oslobađanje i jačanje potencijala europskog talenta

15. PREPOZNAJE da je talent ključno sredstvo za poticanje gospodarskog rasta, konkurentnosti, inovacija i tehnološkog razvoja, kao i društvenog napretka; PODSJEĆA da prioriteti dogovoreni u Preporuci Vijeća o istraživačkim karijerama, uključujući akademsku slobodu, institucionalnu autonomiju i odgovarajuće izgleda za razvoj karijere, imaju ključnu ulogu u razvoju talenata u području istraživanja i inovacija te zadržavanju globalne privlačnosti Europe kao lokacije za istraživanje; stoga ZAGOVARA nacionalne i europske politike, inicijative i programe kojima se potiče cirkulacija mozgova i rješava problem odljeva mozgova te podupiru talenti i karijere, kao što su Europsko istraživačko vijeće (ERC) i aktivnosti Marie Skłodowska-Curie; POTIČE promicanje rodne ravnopravnosti, rodne ravnoteže, jednakih mogućnosti i uključivosti za istraživače iz svih sredina te promicanje upotrebe, provedbe i praćenja instrumenata za institucionalne promjene, kao što su uključivi planovi za rodnu ravnopravnost;
16. NAGLAŠAVA važnost otvaranja i jačanja europskih mreža istraživača, poduzetnika, inovatora, voditelja istraživanja i stručnjaka za potporu kako bi se omogućio bolji protok znanja, ideja i ljudi; ISTIČE europsku dodanu vrijednost i rezultate koje djelovanja u okviru programa COST (Europska suradnja u znanosti i tehnologiji) imaju u stvaranju uključivih europskih mreža za istraživanja i inovacije, što se pretače u stvaranje izvrsnog znanja i iskustva i suradnju u području istraživanja i inovacija;

17. POTIČE Komisiju i države članice da osnaže istraživače, poduzetnike, inovatore i sve voditelje istraživanja i stručnjake za potporu da unaprijede svoje vještine, kompetencije i stavove o izvrsnosti i učinku i tako omoguće prihvaćanje digitalnih tehnologija kako bi se zadovoljile potrebe tržišta i sektora; SMATRA da bi u svim budućim politikama veću pozornost trebalo posvetiti ranoj fazi karijera istraživača i rodnom jazu, kao i povećanju vidljivosti uzora i uspješnih primjera koji mogu potaknuti talente; NAGLAŠAVA da povećanje konkurentnosti zahtijeva da akteri u ekosustavu istraživanja i inovacija promijene stav o međusobnoj povezanosti znanosti, istraživanja, inovacija, poduzetništva, vrednovanja znanja i preuzimanja rizika, posebno putem međusektorske mobilnosti i dijaloga;

Izgradnja mostova: jačanje europskih istraživačkih i tehnoloških infrastruktura

18. PREPOZNAJE važnost europskih istraživačkih i tehnoloških infrastruktura kao strateških sredstava za poticanje istraživanja i inovacija, znanstvenih otkrića i dostignuća u području duboke tehnologije (*deep-tech*) te pretvaranja znanja u inovacije na regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini, ali i važnost osposobljavanja i zapošljavanja visokokvalificiranih istraživača i stručnjaka; PRIMA NA ZNANJE sposobnost istraživačkih i tehnoloških infrastruktura da imaju važnu ulogu u povećanju istraživačkog i inovacijskog potencijala istraživačkih organizacija, *start-up* poduzeća i MSP-ova te industrije u lokalnim i regionalnim ekosustavima, čime se povećava konkurentnost i prevladava rascjepkanost; POTIČE na bolje iskorištavanje i postavljanje objekata odnosno uvođenje usluga istraživačke i tehnološke infrastrukture u cijelom EU-u; POZDRAVLJA napredak koji je Komisija ostvarila u predstavljanju izvješća o politikama kojima se podupiru tehnološke infrastrukture u EU-u i POZIVA Komisiju da nastavi suradnju s državama članicama i dionicima;

19. PODSJEĆA na Izjavu s Tenerifea o istraživačkim infrastrukturama², u kojoj se poziva na osiguravanje dugoročne održivosti istraživačkih infrastruktura, što obuhvaća ne samo njihovo projektiranje i izgradnju već i upravljanje njima, njihov rad i pružanje usluga, za koje bi trebalo razmotriti odgovarajuće programe i mehanizme financiranja; PONAVLJA da bi za svladavanje tih izazova bila potrebna konkretna daljnja djelovanja na nacionalnoj i europskoj razini, posebno za povećanje angažmana manjih država članica; nadalje, NAGLAŠAVA komplementarnu ulogu Komisije, država članica i privatnih subjekata u osiguravanju potrebnih sredstava za istraživačke i tehnološke infrastrukture od europskog značaja (posebno ključne ciljeve ESFRI-ja i ERIC-ove) koja će omogućiti veći i uključiviji pristup;
20. POZIVA Komisiju i države članice da promiču otvorenu znanost i otvorene inovacijske prakse i infrastrukture kojima se olakšava prekogranična razmjena znanja, podataka i resursa, u skladu s načelom „otvoreni koliko je to moguće, zatvoreni koliko je to potrebno”;

Poticanje inovacija: omogućivanje rasta i ulaganja u Europi

21. SMATRA da je prioritet osigurati fleksibilne okvirne uvjete za poslovanje i inovacije prilagođene ulagačima u skladu s globalnim trendovima koji olakšavaju poslovanje i rast *start-up* i *scale-up* poduzeća unutar jedinstvenog tržišta, čime se potiču inovacije i jačaju tehnološke sposobnosti i konkurentnost Unije;
22. PREPOZNAJE važnost disruptivnih inovacija i tehnologija za poboljšanje konkurentnosti EU-a; POTIČE Komisiju i države članice da istraže potrebu za razvojem programa potpore kojima se promiču visokorizične/visokoisplative inovacijske aktivnosti; PONOVRNO POTVRĐUJE da je potrebno nastaviti podupirati sve vrste inovacija, od postupnih do revolucionarnih, te osigurati potporu MSP-ovima za inovacije i jačanje njihove otpornosti, čime će se ojačati konkurentnost;

² [230926_Izjava s Tenerifea.pdf](#)

23. NAPOMINJE da je, kako je istaknuto u Draghijevom izvješću, deficit EU-a u razvoju novih tehnologija i njihovoj ekspanziji za ostvarenje njihova punog poslovnog potencijala među ostalim uzrokovan nedostatnim privatnim financiranjem istraživanja i inovacija te relativno nedovoljno razvijenim financijskim ekosustavom; NAGLAŠAVA da je važno potaknuti ulaganja privatnog poduzetničkog kapitala u financiranje inovacija i PONOVRNO ISTIČE da je poticanje paneuropskih privatnih ulaganja važno za uklanjanje ključnih nedostataka na tržištu; POTIČE Komisiju i države članice da pruže poticaje privatnim ulagačima, poslovnim anđelima i platformama za skupno financiranje kako bi se povećala privatna ulaganja u financiranje inovacija i uvriježila kultura ulaganja uz preuzimanje rizika; PREPOZNAJE važnost jačanja i pojednostavljenja strateške upotrebe javne nabave inovativnih rješenja kako bi se ubrzao razvoj i uvođenje inovativnih rješenja u Europi;
24. POTIČE Komisiju i države članice da osiguraju da instrumenti financiranja budu privlačniji, učinkovitiji i manje složeni za podnositelje zahtjeva i korisnike tako da znatno smanje njihovo administrativno opterećenje (posebno u slučaju ulaganja poduzetničkog kapitala) i povećaju primjenu pomičnih rokova i regulatornih izoliranih okruženja.
-